

‘Η ἀφαιρεσις τῆς βίδας, ἡτοι τοῦ κοχλίου. Συνών. ξεβίδωμα.

ἀποβιδώνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βιδώνω.

1) Ἀφαιρῶ τὴν βίδαν, τὸν κοχλίαν Πόντ. (Σάντ. Τραπ.): Ἐπεβίδωσεν τὰ βίδας Τραπ. Συνών. ξεβίδωνω.

2) Τελείως βιδώνω τι σύνηθ.

***ἀποβίδωτος** ἐπίθ. ‘ποβίδωτος Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. βιδωτὸς <βιδώνω. Περὶ τῆς στερητ. σημ. τοῦ ἀρκτικοῦ αἰδ. ἀ- στερητ. 2α.

Ἐκεῖνος τοῦ δοποίου ἡ βίδα ἔχει χαλαρωθῆ: Φρ. Ἐδει μιὰν βίδαν ‘ποβίδωτην (εἶναι ὀλίγον τρελλός. Συνών. φρ. τοῦ ‘στριψε ἡ βίδα).

***ἀποβίλλι** τό, ‘ποβίλ-λιν Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βιλλί, παρ’ ὅ καὶ βιλ-λίν.

‘Η ἀκροποσθία: Ἐπρήστητεν τὸ ‘ποβίλ-λιν τοῦ βουδικοῦ μας.

ἀποβιτσίζω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βιτσίζω.

Κινῶν τὴν οὐράν κτυπῶ δι’ αὐτῆς τὸν πλησίον ἀκολουθοῦντα ὁδηγόν, ἐπὶ βοῶν καὶ φορτηγῶν ζῷων: Ἐποβίτοισέ dove τὸ μουλάρι καὶ τοῦ βάρηκε ‘ς τὰ μάθια.

ἀποβιγώνω Κύθν. ἀποβιγώνω Κάλυμν. ‘ποβιγώνω Κάλυμν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *ἀβιγώνω, δι’ ὅ περ. ἄβιγος.

Παύω νὰ γεννῶ ἔνθ’ ἀν.: ‘Αμα θὰ ‘ποβιγώσω πλεσ, ἀ ‘οτῶ νὰ κάτσω ἀντάμα σου Κάλυμν.

ἀποβλακώνω σύνηθ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. βλᾶκας.

Καθιστῶ τινα βλᾶκα: Τὸν ἀποβλακώσε η φτωχεια - ἡ ἀνέχεια. ‘Ο δεῖνα ἀποβλακώθηκε δλότελα ἀπὸ τοὺς καταχρήσεις. Κάθεται σὰν ἀποβλακωμένος καὶ μὲ κοιτάζει σύνηθ. || Ποίημ.

Μὰ σὺ ‘ς τὸ νῦ σου τὸ ‘βαλες, γυναικα μον, νὰ μὲ ἀποβλακώσης σώνει καὶ καλὰ

ΓΣουρῆ ‘Απαντ. 1, 38

ἀποβλαστημοθεάζω Νάξ. (‘Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. βλαστημοθεάζω <βλαστημοθέι.

Παύω νὰ βλασφημῶ τὸν Θεόν: Ἐποβλαστημοθέασες περὰ ἡ νὰ τὰ ξανακάμης θές πάλι;

ἀποβλέπω Νάξ. (‘Απύρανθ.) ἀπονυμέπον Σαμοθρ. ἀπονυμέπον Στερελλ. (Εύρυταν.) ‘ποντέπον Εὔβ. (Στρόπον.) Ἀόρ. ἀπόειδα κοιν. ἀπόδα Κρήτ. Κύπρ. Σκύρ. Σύρ. Χίος ἀπούειδα Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀποῦδα Κυδων. ἐπόδα Α.Κρήτ. Χίος ἀπεῖδα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Τὸ ἀρχ. ἀποβλέπω.

1) Βλέπω τι ἐν ὅλῃ του τῇ ἔκτάσει, μέχρι τέλους κοιν.: ‘Ἐπόδα τα ‘γὰ τὰ καλὰ ‘ς τὴ ζωὴ μον (δὲν ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ ἔδω πλέον ἄλλο τι καλόν, διότι δι τι είχον νὰ ἔδω τὸ εἰδον) Κρήτ. || Φρ. Εἴδα κι ἀπόειδα (εἴδα καλὰ ἐνν. κατόπιν πολλῶν προσπαθειῶν, ἐπομένης συνήθως προτ. ἀρνητικῆς, οἷον: εἴδα κι ἀπόειδα πᾶς δὲ γίνεται τίποτε - πᾶς δὲν κερδίζω τίποτε - ποῦ δὲ μποροῦσα νὰ κάμω ἀλλεῖς κττ.) κοιν. Εἴδα κι ἀπόειδα τι ἄνθρωπος εἰσαι Πελοπν. (Μάν.) Γλέπ’νι κι ἀπονυμέπ’νι π’ δὲν κτλ. Εύρυταν. Εἴδα κι ἀπόειδα (προσεπάθησα πολὺ, οἷον: εἴδα κι ἀπόειδα νὰ τὸν πάρω μαζί μον) κοιν. Εἴδα κι ἀπούειδα (προσπαθήσας πολὺ καὶ μὴ κατορ-

θώσας τίποτε ἀπηλπίσθην. Συνών. φρ. εἰδα κ’ ἔπαθα) Εύρυταν. ‘Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 4993 (ἔκδ. JSchmitt) «ἄς ἀποϊδοῦμε τὸν καιρὸν νὰ ἴδοῦμε τὸν λαόν μας | τὸ ποῖ μᾶς ἐνεμείνασιν ἐκ τὸν λαόν μας ὅλον».

β) Βλέπω τὸ ἀποτέλεσμα Σαμοθρ.: Νὰ daimadisoum’ θέλ’ ν’ ἀπονυμέπον (θὰ περιμένωμεν νὰ ἴδωμεν τὸ ἀποτέλεσμα). 2) Παύω νὰ βλέπω, παραμελῶ τι Πελοπν. (Οἰν.): Σώπα μωρή, μὴ κάνης ἔτσι, θὰ σὲ ἀποιδῆ καὶ δ Θεός.

β) Δὲν δίδω προσοχὴν εἰς τινα ἡ τὸν κοιτάζω περιφρονητικῶς Εὔβ. (Στρόπον.): Τί σου κάν’ τ’ ἀρφανὸ κὶ τὸν ‘πουλέπες; Πᾶρι κὶ τὸν ψουμί σου νὰ μὴ σὶ ‘πουλέποννι πῶς τρώς ἀπ’ τὸν δικό τους. 3) Ἐνῷ προσποιοῦμαι ὅτι δὲν βλέπω τι τὸ παρατηρῶ κρυφίως Νάξ. (‘Απύρανθ.): Νά ‘χα κάνει ν’ ἀποβλέψη σὲ δυὸ τρία σπίθια πᾶχω ἴδεα, ‘θελε νὰ τὸ ‘βρω τὸ δαχτυλίδι μου. 4) Δὲν βλέπω τι καλῶς, κάμνω λάθος, παραβλέπω Πόντ. (Κοτύωρ.): ‘Απεῖδα, μὴ κρούς με (κρούς = κτυπᾶς).

***ἀποβλογίδια** τά, ἀποβλογίδια Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβλογῶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδια, περὶ ἡς ἰδ. ΓΧατζ.δ. ἐν ‘Επιστ. Επετ. Πανεπ. 13 (1916/7) 168 κέξ. καὶ ΒΦάβην ἐν ‘Αθηνᾶς 45 (1933) 359.

Τὸ τέλος τῆς τελετῆς τοῦ γάμου.

ἀποβλογῶ Ανδρ. Κρήτ. ἀπονυμέπον Λέσβ. ‘ποβλογῶ Ρόδ. ἀποβλογίδια Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βλογῶ.

Περατῶ τὴν εὐλογίαν, τὴν τελετὴν τοῦ γάμου Ρόδ. Λέσβ. : ‘Ἄσμ.

‘Αν εἰν’ καλὸς δ μαῦρος σου, φτάν-νεις τους ‘ς τὰ στεφάνια, ἀν δὲνον κ’ εἰναι ἀπαλός, φτάν-νεις σὰν ‘ποβλοήσουν (δὲνον = δὲ) Ρόδ.

Τάραρ π’ ἀπονυμέπονυμι τοῦ ἵγα καμάρονσά του,

τ’ ἀδρόγυνον ποῦ κάναμι δὲν εἰνι παρακάτου

Λέσβ. Καὶ μετ’ ἀντικ. περατῶ τὴν γαμήλιον τελετήν τινος ἔνθ’ ἀν.: ‘Απονυμέπονυμι τ’ ἀδρόγυνον Λέσβ.

ἀποβοή ἥ, ἀμάρτ. ἀπονυμέπον Θεσσ. (Ζαγορ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βοή.

1) ‘Η μακρόθεν ἐρχομένη βοή: Κᾶποια ἀπονυμέπον μοῦ ‘ρθι ‘ς τ’ ἀφτιά μ’. 2) ‘Η βοή τὴν δοπίαν αἰσθάνεται τις μετὰ τὴν λῆψιν μεγάλης δόσεως κινίνης ἡ μετὰ βαρεῖαν ἀσθένειαν.

ἀποβοήθεια ἥ, ἀμάρτ. ἀπονυμέπον Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀποβοήθειο τό, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 94 — Λεξ. Μ. Εγκυλ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀπονυμέπον Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀπονυμέπον Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βοή θεια, παρ’ ὅ καὶ βοή θεια.

Βοήθεια, συνδρομή ἔνθ’ ἀν.: ‘Ἐχει δ ἔνας τὸν ἄλλον ἀποβοήθειο, ἀλλεῖς θὰ πήγαιναν καμένοι οἱ ἄνθρωποι ΔΛουκόπ. ἔνθ’ ἀν. ‘Αμα μιγαλώσ’ τοὺς κουρτσάκ’ σ’ θὰ τὸ ‘γης ἀποβοήθειον Αίτωλ. ‘Ἐχουν ἀπονυμέπονηια κι ἀπ’ τὰ κουρτσάκα τ’ γ’ τονυεῖς αὐτόθ.

ἀποβοήθῶ ἀμάρτ. ἀπονυμέπον Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βοή θῶ.

Προσεπικούρω, βοήθω: Τοὺν ἀπονυμέπονηαν κὶ τὰ πιδιά τ’, ἀλλὰ τί νὰ σ’ κάμ’ γέρουντας ἀνθρουπους τώρα!

ἀπόβολα ἐπίρρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Τριφυλ. κ. ἀ.) ἀπόβολο Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀπόβολος.

1) Καθ’ δλοκληρίαν, τελείως Πελοπν. (Βούρβουρ. Τριφυλ. κ. ἀ.): ‘Ο δεῖνα ἐχάθηκε ἀπόβολα! Τριφυλ. ‘Εγκρεμίστη

τὸ σπίτι ἀπόβολα Πελοπν. 2) Μαχρὰν τοῦ κέντρου, ἀπόκεντρα Πελοπν.: Τὸ χωράφι μου εἶναι ἀπόβολα.

ἀποβολαρεὰ ἐπίθ. θηλ. Χίος (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβολὴ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-αρεά, δι' ἥν ίδ. -άρεις.

Ἡ προώρως τίκτουσα, ἀποβάλλουσα πρὸ τῆς ὥρας τοῦ τοκετοῦ, ἐπὶ αἰγός.

*ἀποβολεύομαι, ἀποβουλεύομαι Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβολή.

Ἀποβάλλω, ἐκτιτρώσκω, ἐπὶ ἔγγυου γυναικός: Αὐτὴ ἡ γ' ναῖκα ἀποβουλεύκι. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀποβάλλω 6.

ἀποβολὴ ἡ, κοιν. ἀποβουλὴ βόρ. ίδιωμ. ποβολὴ Εῦβ. (Ορ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀποβολή.

1) Ἀποπομπή, ἀπομάρυνσις συνήθως εἰς τὴν σχολικὴν γλῶσσαν ἐπὶ μαθητῶν τιμωρουμένων δι' ἀποβολῆς ἐκ τοῦ σχολείου κοιν.: Τιμωρήθηκε μὲν ἀποβολὴ τρεῖς μέρες

"Οποιος καπνίσῃ θὰ τιμωρηθῇ μ' ἀποβολή. 2) Πρόωρος

τοκετός, ἐκτρωσις φυσική ἡ τεχνητὴ κοιν.: Ἐκανε-ἐπαθε ἀποβολή. Πέθανε ἀπάνω 'ς τὴν ἀποβολή. Ἐκαμε τρεῖς γέννες καὶ δυὸς ἀποβολές. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀπόβαλμα 3. β)

Μετων. μικρόσωμος, νανοφυὴς καὶ εἴτα ἀνάξιος λόγου, ἀσήμαντος, ἐπὶ ἀνθρώπου Σῦρ.: Νὰ καθῆς, ἀποβολή!

3) Ἰχνος διαβάσεως, οἷον περίττωμα Κρήτ. —Λεξ. Βλαστ. 343: 'Ο σκύλλος ηὗρε ἀποβολὴ τοῦ λαγοῦ Κρήτ.

"Ἐχασα το' ἀποβολές τοῦ λαγοῦ αὐτόθ. || Ἄσμ.

Κ' ἐκεῖνος ἐλογάρδασε τοὺς μέρες ἀπὸν λείπει,
το' ἀποβολές μου ζύγωνεν, ἔρχεται καὶ μὲ βρίστει
(ζύγωνεν=ἐδίωκε, παρηκολούθει, βρίστει=εύρισκει) αὐτόθ.

Σὰ δὸ λαγωναρόσκυλλο το' ἀποβολές μου βρίστει αὐτόθ. Συνών. ἀπαλλαγὴ 3. 4) Ἡ Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ τῆς κρεοφάγου ἑβδομάδος Σύμ. 5) Ἡ Διακαινίσιμος ἑβδομάδας Σύμ.: Σήμερο τρώγοντα κρεάτος, γιατί 'ναι-ν-ἀποβολές. 6) Αἱ μεταξὺ Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων ἡμέραι Σύμ. Συνών. δωδεκάημερο.

*ἀποβολεάρις ἐπίθ. Οὐδ. ἀποβολέαρικο Χίος

Ἐκ τῆς φρ. ἀπὸ βολῆς, δι' ἥν ίδ. βολή, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρις.

'Ο ἄνευ διαλογῆς συλλεχθείς, ἐπὶ μαστίχης: 'Αποβολέαρικο εἰν' τὸ μαστίχι (δὲν ἔχουν διαλεχθῆ οἱ μικροὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους βώλους).

ἀπόβολο τό, Κάρπ. ἀπόβολον Θράκ. (Μάδυτ.) ἀπόολο Κάρπ. ἀποβόλι Κάρπ.

Ἐκ τοῦ μεσον. οὐδ. ἐπιθ. ἀπόβολον. Πβ. Ἡσύχ. «ἀπόβολον ἀποβεβλημένον».

1) Βόσκημα ἀσθενὲς ἀποχωρισθὲν τοῦ ποιμνίου καὶ ἀπομυνωθὲν μέχρι θεραπείας Θράκ. (Μάδυτ.) 2) Πληθ., τὰ ἀποχωριζόμενα κατὰ τὸ σβάρνισμα τῶν ἀγρῶν χόρτα, πετράδια κλπ. Κάρπ.

ἀποβόρι τό, σύνηθ. ἀπόβορο Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βορεάς. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ίδ. ἀναβόρι.

'Ο ἐλαφρὸς βόρειος ἄνεμος ὁ ἐπιπνέων μετὰ τὴν παῦσιν σφοδροῦ τοιούτου σύνηθ.: Φυσᾶ ἔνα εὐχάριστο καὶ δροσερὸ ἀποβόρι. Μὲ τ' ἀποβόρι ἔχομε δροσιά. Εἶναι καλὸς καιρὸς γὰ ταξίδι, ἀποβόρι! Πάμε νὰ φαρέψουμε τώρα ποῦ 'ναι ἀποβόρι.

ἀποβορίζω Θήρ. Ιων. (Κρήν.) Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ θ. βορέις.

Κατὰ γ'. πρόσωπ., φυσᾶ ἡπιώτερον ὁ βορρᾶς.

ἀποβορισμὸς ὁ, Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θ. ἀποβορίζω.

Παῦσις τοῦ βορείου ἀνέμου: 'Σ τὸν ἀποβορισμὸν ἐχλάθην ὁ κόσμος (ἐχλάθην = ἔζεστάθη πως).

ἀποβοσκιστὴ ἐπίθ. θηλ. Κρήτ. —Λεξ. Βλαστ. 230

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀποβοσκιστός.

Ἡ φιττομένη χαμηλὰ ὥστε κατὰ τὴν φοράν της νὰ ἀπέχῃ δλίγον μόνον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἑδάφους, ἐπὶ πέτρας φιττομένης κατ' ίδιαζοντα τρόπον ὑπὸ τῶν ποιμένων.

ἀποβοτανίζω Θήρ. Πόντ. (Οφ. Σαράχ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ θ. βοτανίζω.

Τελειώνω τὸ βοτανολόγημα, ἦτοι τὸν καθαρισμὸν ἀγροῦ ἡ κήπου ἀπὸ τῶν ἀγρίων καὶ ἀχρήστων χόρτων.

ἀποβοτάνισμα τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ θ. ἀπὸ καὶ τοῦ θ. βοτανίζω.

Ἡ ἐκρίζωσις τῶν ἀγρίων χόρτων ἀπό τινος ἐσπαρμένου ἀγροῦ.

ἀποβουβαίνω πολλαχ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ θ. βονβαίνω.

Κάμνω τινὰ νὰ βουβαθῇ, νὰ χάσῃ τὴν διμίλιαν του καὶ μεταφ. κάμνω τινὰ νὰ μείνῃ ἐνεός, ἐμβρόντητος, καπαπλήττω τινά: Μόλις τ' ἀκουσε, ἀποβουβάθηκε! (ἔμεινεν ἐμβρόντητος) πολλαχ.

ἀποβούλλωμα τό, ἀμάρτ. ἀποβούλλωμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ θ. ἀποβούλλων.

Ἀποσφράγισις: Τοῦ χαρτί' τ' ἀποβούλλωμαν (ἀποσφράγισις ἐπιστολῆς).

ἀποβούλλώνω Κρήτ. Μύκ. Πόντ. (Τραπ.) ἀποβούλλώνω Κάρπ. Κάσ. Μετοχ. ἀποβούλλωμένος Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ θ. βούλλων.

1) Ἀφαιρῶ τὴν σφραγῖδα, ἀποκαλύπτω, στοσφραγῖδα Πόντ. (Τραπ.): 'Απεβούλλωσα τὸ γράμμαν κ' ἐδέβασα. 2)

Τελείως φράττω, πληρῶ τι, καταλαμβάνω τι ἐξ ὀλοκλήρου, ἐπὶ μέλιτος τὸ δόπιον ὑπερπληροῖ τὴν κυψέλην Κάρπ. :

Ἄσμ.

'Εγιώ 'μαι τὸ ψηλὸ βουνὶ ἀπὸν τὸ λέν 'Ορκίλλι,
ἀπόν 'χ' ἔρεικες τοῦ μελιοῦ τοῦ ἀποουλλωμένου

(ἔρεικες = ρείκια). 3) Ἐνεργ. καὶ μέσ. ἐπιτρέπω νὰ σχηματισθῇ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας μου τύπος βούλλας, ὑποχωρῶ, ἐπὶ μαλακῆς ἐπιφανείας (περὶ τῆς σημ. ίδ. καὶ JKalitsunakis Mittel-peugr. Erklär. 24) Κρήτ. : 'Εξεράθηκε δὸ ψωμὶ καὶ δὲν ἀποβούλλωνει ἡ πέτσα του (εἰς τὴν διὰ τοῦ δακτύλου ἡ ἄλλως πως ισχυρὰν πίεσιν δὲν ὑποχωρεῖ ἡ ἐπιφάνειά του). Τὸ ψωμὶ δὲν ἀποβούλλωνεται. 4) Μέσ. βουλλώνω τὸ στόμα μου, σιωπῶ Κάσ.: 'Αησ' τ' ἀφτιά σου πίσω ν' ἀκούσῃς τί 'ὰ σοῦ λέονσι το' ἀποουλλωμένου (ἄησ' = ἄφησε). 5) Μεταφ.

ἐξαπατῶ τινα Μύκ.: 'Αποβούλλων' τὸν δεῖνα τσαὶ στρέφεται (ἐπιστρέψει). 'Η μετοχ. ἀποβούλλωμένος = περιωρισμένος, ἐγκεκλεισμένος που Πελοπν. (Βούρβουρ.): Φρ. 'Απομόναχος καὶ ἀποβούλλωμένος νὰ είναι! (ἄρα).

ἀποβουλ-λωτὸς ἐπίθ. Κάρπ. ἀποουλ-λωτὸς Κάρπ.

Ἐκ τοῦ θ. ἀποβολλωτός.

Ο οίονει βουλλωμένος, ὑπερπληρηγης, ἐπὶ κυψέλῶν καταμέστων μέλιτος: Τὸ σμηνάρι εἰν' ἀποουλ-λωτὸς (σμηνάρι = κυψέλη).

